

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА
WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZASCI I ADMINISTRACJI W LUBLINIE
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПОЛІТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.С. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ»

До 25-річчя Незалежності України

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ДЕРЖАВНО–ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ»

23-25 червня 2016 року, м. Одеса

УДК 342.5 (477)
ББК 67.401(4УКР)

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання державно-правового розвитку сучасної України» містить тези наукових праць, у яких розглядаються: сучасний стан та перспективи розвитку національної правової системи України, реформи в сфері державного управління України в рамках вивчення міжнародного досвіду та розкриття вітчизняних реалій, трансформаційні процеси в сучасному українському суспільстві. Особливо увагу приділено характеристиці української політичної системи та пошукам шляхів підвищення ефективності її функціонування. Також розглянуто філософський, історичний та культурологічний аспекти суспільно-політичного розвитку України. Не залишилася осторонь й державна інформаційна політика в нашій країні та шляхи її реалізації.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Марушак В.П. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України;

Білоусов О.С. – доктор політичних наук, професор кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету;

Чістякова І.М. – кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету;

Гладка Т.І. - кандидат наук з державного управління, викладач кафедри філософії і суспільних наук Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава);

Моїсєва Т.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету (відповідальний секретар);

Шевченко В.П. – директор Березівського вищого професійного училища Одеського національного політехнічного університету, викладач вищої категорії, відмінник освіти України;

Шевченко Г.О. – заступник директора з навчально-методичної роботи та міжнародних зв'язків Березівського вищого професійного училища Одеського національного політехнічного університету, викладач вищої категорії;

Гегечкорі О.В. – доцент, доцент кафедри соціальних та правових дисциплін Національної академії Національної гвардії України;

Прилуцька А.Є. - канд. філос. наук, проф. ХАІ, завідувач кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Пахомова Т.І. – доктор наук з державного управління, професор кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України;

Сухотеріна Л.І. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного політехнічного університету;

Оганісян М.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України.

А 43

Актуальні питання державно-правового розвитку сучасної України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю Незалежності України (23-25 червня 2016 р., м. Одеса). – К.: Каравела, 2016. – 172 с.

ЗМІСТ

Оборський Г.О. Правова освіта в Одеському національному політехнічному університеті: нормативні засади та сучасний стан.....	6
Нестеренко С.А. Сучасний стан правового виховання в Одеському національному політехнічному університеті.....	10

СЕКЦІЯ І «СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Кривдіна І.Б. Підзаконні акти як частина законодавства України про внутрішньо переміщених осіб: загальна характеристика.....	15
Кутузова Н.Г., Кязимова Г.Х. Ювенальное право и Украина.....	20
Львова Є. О. Правова рецепція як детермінанта інтеграції України до глобального правового простору.....	23
Татакі О.О., Татакі Д.Д. Правове забезпечення надання адміністративних послуг в Україні.....	25
Чернова А.О. Проблеми сфери страхування в Україні.....	29
Янушевич І.А. Пути формирования единых теоретических основ вхождения Украины в систему правовых стандартов Европейского Союза.....	33

СЕКЦІЯ ІІ «РЕФОРМИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»

Бачинська К.В. Управління державною власністю в умовах приватизації.....	37
Болквадзе Б.М. Пошук перспективних моделей для українського місцевого самоврядування (на прикладі досвіду європейських країн).....	40
Гладка Т.І. Проблемні аспекти державно-правового регулювання системи охорони здоров'я в Україні.....	46
Коба А.І. Реформи в сфері державного управління України: міжнародний досвід та вітчизняні реалії.....	48
Марущак В.П. Роль державного управління в регулюванні соціально-економічних процесів.....	54
Ровинська К.І. Корпоративні права як об'єкт управління територіальною Грамадою.....	56
Ровинський Ю.О. Місце державного фінансового контролю в умовах децентралізації.....	59
Фелонюк Т.А. Адміністративна реформа у Франції: досвід для України.....	62
Чабанова К.І. Політичний феномен децентралізації.....	64

СЕКЦІЯ ІІІ «ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ»

Бабина В.А. Особенности мотивации труда в современных социально-экономических условиях.....	66
Дрома І.А., Пономаренко А.А. Особливості автомобілізації суспільства.....	69
Кубко В.П. Методологічні аспекти формування іміджу навчального закладу.....	72
Мироненко С.В., Новак Л.С., Караяні Н.В. Трансформаційні процеси в дорожньо-будівельному комплексі.....	76
Ницевич А.Д, Максимов В.Г., Ткачев А.А., Пурич Д.А. Экологические аспекты функционирования автомобильного транспорта.....	79
Павленко А. О. Чинники трансформацій материнства в українському суспільстві.....	81
Рибка Н.М., Горицька К.М. Проблеми організації роботи наукових колективів в умовах трансформації науки в Україні.....	84
Спрінсян В.Г. Наукові дослідження в Україні: сучасна система організації і управління.....	87

СЕКЦІЯ ІV «ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ»

Ivanichenko L.M., Kakodey A.O. Trends of using pr-technologies in political activities in Ukraine.....	89
Кіріченко С.А. Роль ідеологічного фактору в сучасному політичному процесі.....	91
Мамонтова Э.В. Роль СМИ в политической жизни общества информационного типа.....	95
Мельник Ю.П. Поєднання громадських, колективних та особистих інтересів як фактор розвитку сучасного громадянського суспільства.....	100
Піча В.М. Проблеми політичної стабільності та консолідації українського суспільства.....	103
Шановська О.А. Польський досвід переходу до демократії та ринкової економіки: засади успішного транзиту.....	106
Янюк С.В. Теоретичні засади створення і функціонування територіальної оборони України.....	110

СЕКЦІЯ V «СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, ІСТОРИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»

Афанасьев А.И., Василенко И.Л. Менталитет и правосознание.....	113
Zharkukh V. On plasticity of law in classical legal pragmatism.....	117
Зазимко Н.С., Петелкаки В.В. Здоровый образ жизни: христианский, нравственный, социальный аспекты.....	118
Мініна І. С. С. М. Ямпольський – ректор Одеського Політехнічного інституту (1957-1965 рр.).....	120
Моїсеєва Т.М. Одеський Павловський притулок: формування матеріальної та фінансової бази (кін. XIX ст.).....	123
Обидейко Э.К., Кузьмич М.В. Место и роль спортивных сборов в системе формирования здорового образа жизни украинского студента.....	126
Овчаренко Т.Д. Демографічні втрати України у роки Другої світової війни та період проведення АТО.....	128
Пелевин Е.Ю. Роль научной периодики в формировании новой историко-культурной парадигмы независимой Украины.....	131
Петелкаки В.Ф., Петелкаки В.В. Спорт и физическое воспитание: тенденции развития в современном украинском обществе.....	135
Петелкаки В.Ф., Петелкаки В.В. Физическое здоровье современного студента в Украине: социальный аспект и социальные проблемы.....	138
Сінягіна К.А. Участь Г.А. Гамова у Першій Всесоюзній конференції з теоретичної фізики (Харків, 1929 р.).....	144
Федорова А.І. Правове положення старообрядців Бессарабії (середина XVIII – початок ХХІ ст.): основні етапи.....	145
Чернов Т.О. Малый и средний бизнес в современной Украине: возможности, сложности, перспективы.....	149
Чистякова И.Н. Современное образование в вузе: инновационные процессы.....	153
Чупрінова Н.Ю., Гегечкорі О.В. Актуальні завдання сучасної військової освіти.....	158
Шевченко Б.Г., Шевченко М.Г. Освіта як особистий капітал людини.....	159
СЕКЦІЯ VI «ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ»	
Білоусов О.С. До питання щодо міжособистісної комунікації.....	161
Никон Н.А. Блог как форма политической коммуникации.....	162
Прилуцька А.Є. Інформаційне та правове забезпечення діяльності Пенсійного фонду України.....	166
Яворський С.Х. Информационное общество: к вопросу информационно-коммуникационной инфраструктуры.....	168
Яков Я.М. Анализ эффективности использования информационных технологий в публичном управлении.....	170

СЕКЦІЯ І

«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Кривдіна І.Б.

к.і.н., доцент, кафедра правознавства,
Одеський національний політехнічний університет

ПІДЗАКОННІ АКТИ ЯК ЧАСТИНА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

У зв'язку з ситуацією, яка склалася в Україні у зв'язку з проведенням на Сході України Антитерористичної операції (АТО), різко зросла кількість людей, що змінили місце свого проживання. Згідно з керівними принципами Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН/UNHCR) з питання про переміщення осіб усередині країни, особи, переміщені всередині країни, визначаються як люди або групи людей, які були змушені рятуватися втечею або покинути свої будинки або місця проживання, через або для того, щоб уникнути наслідків збройного конфлікту, ситуації загального насильства, порушень прав людини або стихійних лих/техногенних катастроф, і які не перетнули міжнародно-визнаний державний кордон країни [1].

В українському законодавстві у 2014 році з'явився термін «внутрішньо переміщена особа» та було сформовано відповідну правову базу, яка врегулює правовий статус зазначених осіб. Загальна характеристика основних підзаконних нормативно-правових актів, що є частиною законодавства про внутрішньо переміщених осіб в Україні, є основним завданням наукової розвідки.

Саме у підзаконних актах відображено особливості впровадження правових норм, закріплених на рівні законів, у життя. Основний масив зазначених нормативних документів, становлять постанови Уряду України.

Безпосередньо проведення процедури реєстрації та обліку внутрішньо переміщених осіб детально регулює Постанова Кабінету Міністрів України «Про облік внутрішньо переміщених осіб» від 01.10.2014 № 509, якою затверджені Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та форма зазначеного типового документу [2]. Змінами, які були внесені у попередній документ Постановою Кабміну від 15.04.2015 № 264 «Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України, районів проведення антитерористичної операції та населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення» у наступному році коло осіб, що прирівнюються до внутрішньо переміщених, було розширено [3].

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 505 врегулювалося питання про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо

переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, якою затверджено було й відповідний Порядок надання такої допомоги [4]. До зазначеного документу неодноразово вносилися зміни. Так, Постановою Кабміну України від 08.04.2015 № 257 з 15.05.15 р. на щомісячну адресну допомогу вправі були претендувати також особи, які переміщуються із населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення [5]. Прийняття трьох наступних Постанов Кабміну України змінувало: розмір відповідної допомоги для інвалідів з 17.03.15 р., загальний Порядок отримання цієї допомоги з 23.04.15 р., а також призначало з 10.07.15 р. Державний ощадбанк України уповноваженим банком, що відкриває та обслуговує поточні рахунки, на які зараховується така допомога [6].

Постановами Уряду України також вирішувалися питання: 1) особливостей реалізації прав деяких категорій осіб на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; 2) використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам; 3) здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам; 4) роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції; 5) забезпечення діяльності прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які перемістилися з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції [7].

Окрему увагу було приділено проблемам зайнятості внутрішньо переміщених осіб. Так, 08 липня 2015 року було прийнято дві Постанови Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Основних напрямів розв'язання проблем зайнятості внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 роки» (якою, до речі, було затверджено також План заходів щодо працевлаштування та професійного навчання внутрішньо переміщених осіб) та «Про внесення змін до порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу» (якою враховувалися особливості правового статусу внутрішньо переміщених осіб при зверненні них до Державної служби зайнятості України) [8].

Наприкінці 2015 року Кабінет Міністрів видав Постанову «Про затвердження Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на період до 2017 року» [9]. Метою Програми є розв'язання основних проблем громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, та зниження рівня соціальної напруженості серед них і в суспільстві; сприяння інтеграції та соціальній адаптації таких осіб за новим місцем проживання; допомога в забезпеченні створення належ-

них умов для життєдіяльності, прав та реалізації потенціалу; забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки; створення передумов для компенсації завданої їм майнової (матеріальної) та моральної шкоди; створення сприятливих умов для добровільного повернення на місця попереднього проживання (за умови повного фактичного припинення бойових дій на територіях, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження). Затверджений План заходів з виконання зазначеної державної програми підтверджує комплексність підходу до вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб в нашій державі.

Крім Уряду України, проблеми внутрішньо переміщених осіб вирішувалися за допомогою ряду інших державних органів та фондів, що знайшло відображення у законодавстві. Так, форма заяви про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи була затверджена Наказом Міністерства соціальної політики України 08 жовтня 2014 року [10]. Питання ж надання матеріального забезпечення у випадку тимчасової втрати працездатності та надання страхових виплат, фінансування витрат на медичну та соціальну допомогу, передбачених загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання для осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території і районів проведення антитерористичної операції вирішуються Постановами правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України [11].

Таким чином, законодавство України про внутрішньо переміщених осіб містить значну кількість підзаконних нормативно-правових актів, які відіграють важливу роль у правовому регулюванні та практичному вирішенні нагальних проблем зазначеної категорії громадян, які опинилися у складній життєвій ситуації й потребують, в першу чергу, допомоги й захисту з боку держави. Саме держава за короткий строк створила систему соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, на законодавчому рівні закріпивши основні засади її функціонування.

Література:

1. Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН/UNHCR). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unhcr.org.ua/en/contact/2-uncategorised/1293-vnutrishno-peremishcheni-osobi>
2. Про облік внутрішньо переміщених осіб: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 01.10.2014 № 509. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-п>
3. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509: Кабінет Міністрів України; Постанова від

- 15.04.2015 № 264. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/264-2015-п>
4. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок від 01.10.2014 № 505. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/505-2014-п>
  5. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505: Кабінет Міністрів України; Постанова від 08.04.2015 № 257. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/257-2015-п>
  6. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505: Кабінет Міністрів України; Постанова від 11.03.2015 № 95. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/95-2015-п>; Про внесення змін до Порядку надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг: Кабінет Міністрів України; Постанова від 31.03.2015 № 212. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/212-2015-п>; Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505: Кабінет Міністрів України; Постанова від 15.06.2015 № 427. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/427-2015-п>
  7. Про особливості реалізації прав деяких категорій осіб на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.14 № 531. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP140531.html; Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від від 01.10.14 № 531: Кабінет Міністрів України; Постанова від 08.07.15 г. № 471. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/471-2015-п>; Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок від 01.10.2014 № 535. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/535-2014-п>; Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам: Кабінет Міністрів України; Постанова від 05.11.2014 № 637. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/637-2014-п>; Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції:

- Кабінет Міністрів України; Постанова від 04.03.2015 № 81. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/81-2015-п>; Про затвердження Порядку забезпечення діяльності прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які перемістилися з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 04.06.2015 № 356. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/356-2015-п>.
8. Про затвердження Основних напрямів розв’язання проблем зайнятості внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 роки: Кабінет Міністрів України; Постанова, План, Заходи від 08.07.2015 № 505. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/505-2015-п>; Про внесення змін до Порядку реєстрації, переєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу: Кабінет Міністрів України; Постанова від 08.07.2015 № 473. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/473-2015-п>
  9. Про затвердження Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на період до 2017 року: Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, План [...] від 16.12.2015 № 1094. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1094-2015-п>
  10. Про затвердження форми заяви про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи: Мінсоцполітики України; Наказ, Заява, Форма типового документа від 08.10.2014 № 738. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1209-14>
  11. Про затвердження Порядку надання матеріального забезпечення за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції: Постанова правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 26.12.2014 №37; Про затвердження Порядку надання страхових виплат, фінансування витрат на медичну та соціальну допомогу, передбачених загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання для осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території і районів проведення антитерористичної операції: Постанова правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 11.12.2014 № 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0006-15>